

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 20/16, 13 Mayıs 2016)

Geçen hafta neler oldu?

*** Geçtiğimiz hafta Davutoğlu'nun görevini bırakmasıyla yeniden alevlenen başkanlık sistemi tartışmasında gözler seçilecek yeni Başbakan'a çevrildi. Erdoğan partili cumhurbaşkanlığına da yeşil ışık yakarken; AKP Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik, "Biz tam başkanlık sistemini öneren bir çalışmayı Meclis'e götüreceğiz" diye konuştu. Ana muhalefet lideri Kılıçdaroğlu ise "Bir kişi konuşacak, Türkiye susacak. Böyle bir başkanlık sistemini kan dökmeden bu ülkede gerçekleştiremezsiniz" dedi. Bu konuşma ile ilgili soruşturma açıldı.

*** Avrupa Parlamentosu Başkanı Martin Schulz, Türkiye'nin yapılan anlaşmadaki kriterleri tamamlamadan vize serbestisi konusunun ele alınmayacağını açıkladı. AB Bakanı Volkan Bozkır vize muafiyeti pahasına 'Terörle Mücadele Kanunu'nun değiştirilmeyeceğini söyledi. AB'ye 'rest çekmeyi' sürdüren Erdoğan'ın gündemi ise anlaşmada yer alan 3 milyar Euro'luk mali yardımın gönderilmemesiydi.

*** Dokunulmazlıklarla ilgili teklif, Meclis Genel Kurulu'nda yeterli çoğunluk sağlanamadığı için bu hafta görüşülemezken, HDP'li vekillere ait 19 fezleke daha TBMM Başkanlığı'na sunuldu. Böylelikle Meclis'teki toplam dosya sayısı 643 oldu. Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkanı Kamuran Yüksek, "terör örgütüne üyelik" suçlamasıyla tutuklandı.

*** Bölge illerindeki sokağa çıkma yasakları ve ölümler sürerken, Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki 'abluka' 160. gününe ulaştı. BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Zeid Raad al-Hussein "operasyonlarda silahsız sivillerin vurulduğuna dair raporlar olduğunu" belirterek ihlallerin incelenmesi için bağımsız soruşturma istedi. Diyarbakır ve İstanbul'da düzenlenen 3 ayrı bombalı saldırıda 7 kişi hayatını kaybetti. Hakkari'de çıkan çatışmada 8 asker ve 6 PKK'li öldü.

*** İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, MİT turları haberleri nedeniyle yargılanan gazeteciler Can Dündar'ı 5 yıl 10 ay, Erdem Gül'ü de 5 yıl hapse mahkum etti. Dündar mahkemenin kararı beklenirken adliye önünde silahlı saldırıya uğradı. **(Haberin devamı Bültende...)**

*** Bir süredir ülke sınırlarını aşarak uluslararası düzleme taşınan Erdoğan'a hakaret davalarının son muhataplarından biri de Almanya'nın büyük medya gruplarından Axel Springer'in yöneticisi Mathias Döpfner oldu. Alman mahkemesi Erdoğan'ın Döpfner hakkındaki ihtiyati tedbir talebini ifade özgürlüğü gerekçesiyle reddetti. **(Haberin devamı bültende...)**

*** Dicle Haber Ajansı Muhabirleri Abdulkadir Turay ve Nedim Türfent'in tutuklanmasıyla cezaevindeki gazetecilerin sayısı 36'e yükseldi.

*** Offshore hesaplarıyla ilgili bilgilerin yer aldığı Panama belgelerinin ikinci kısmı yayımlandı. Belgeler arasında Türkiye'den aralarında Zorlu, Çalık, Koç Holding gibi 101 şirket ile Ağaoğlu, Sabancı, Ulusoy aile üyeleri ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yakınlığıyla bilinen Remzi Gür'ün de olduğu 684 isim bulunuyor.

MİT tırları davasında karar

Gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül'ün MİT TIR'ları haberi nedeniyle yargılandıkları davada karar açıklandı. İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, devletin güvenliğine ilişkin belgeleri açıklamak gerekçesiyle Dündar'ı 5 yıl 10 ay, Gül'ü de 5 yıl hapse mahkum etti. Gazeteciler, hükümeti devirme suçlamasından beraat etti.

Dündar, mahkemenin kararı beklenirken "*Vatan hainisin*" diyen birinin silahlı saldırısına uğradı. Adliye binasının önündeki saldırıda Dündar'ın yanında bulunan NTV muhabiri Yağız Şenkal bacağından yaralandı. Saldırgan Murat Şahin tutuklandı.

Kuşadası'nda akademisyenlere destek verenlere dava

"*Bu Suça Ortak Olmayacağız*" başlıklı bildiriye imza atmalarının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından hedef gösterilen akademisyenlere soruşturma açılmasına tepki göstererek "*Barış istemek suç ise biz de bu suça ortak oluyoruz*" diyerek kendileri hakkında Kuşadası Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunan 46 kişiye dava açıldı.

Söke 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın iddianamesinde savcılık, akademisyenler bildirisinin PKK talimatıyla yayınlandığını savunurken, şüphelilerin de bildiriye destek vererek terör örgütü propagandası yaptıklarını iddia etti. Davanın ilk duruşması 19 Ekim 2016'da saat 9:30 görülecek.

Erdoğan'a hakaret davaları

Cumhurbaşkanı Erdoğan, komedyen Jan Böhmermann'ın 'Erdoğan şiirine' verdiği destek nedeniyle Almanya ve Avrupa'nın en büyük medya gruplarından olan Axel Springer'in yöneticisi Mathias Döpfner'e karşı ihtiyati tedbir kararı alınması talebiyle mahkemeye başvurdu.

Döpfner *"şiire kahkahalarla güldüğünü ve komedyeni candan desteklediğini"* söylemişti. Başvurunun yapıldığı Köln Mahkemesi Erdoğan'ın talebini ifade özgürlüğü gerekçesiyle reddetti. Erdoğan konuyu Eyalet Yüksek Mahkemesi'ne taşımaya hazırlanırken İnternette yayınlanan bir videoyla Böhmermann'a destek veren Alman sinema yönetmeni ve yapımcı Uwe Boll hakkında ise Erdoğan'ın başvurusu sonucu ihtiyati tedbir kararı verildi.

Erdoğan'ın 'hakaret' suçlamasıyla açtığı davalar ülke sınırlarını aşarken Hollandalı Türkolog Prof. Dr. Eric-Jan Zürcher, Türkiye tarafından kendisine verilen yüksek onur ödülünü, Erdoğan'ın *"diktatörce yönetimini protesto etmek için"* iade edeceğini açıkladı.

Sosyal medya hesabından Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği ve terör örgütü PKK'nın propagandasını yaptığı iddiasıyla tutuklanan Uludağ Üniversitesi öğrencisi Gizem Y., hakkında Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davada 4 yıl 8 ay hapis cezasına mahkum oldu.

Ankara Katliamı'nda yaşamını yitiren Osman Turan Bozacı'nın cenaze törenine katılan 3 kişi 11'er ay 20'er gün hapis cezasına çarptırıldı. Pazar 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde *"Hırsız, katil Erdoğan"* sloganı attıkları gerekçesiyle yargılanan sanıklardan ikisi 15 Ekim 2015'te tutuklanmıştı.

Ankara 34. Asliye Ceza Mahkemesi, CHP eski milletvekili Hüseyin Aygün'e, Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla 1 yıl 2 ay hapis cezası verdi. Cezayı Twitter hesabından duyuran Aygün, *"Böylece Erdoğan'a hakarettten bugüne kadar toplamda 3 yıl 6 ay hapse çarptırıldım"* dedi.

Akademisyenleri hedef gösteren Erdoğan'a 4. dava

Barış bildirisi nedeniyle akademisyenleri hedef alan 'sözde aydınlar' ve 'hain' ifadelerini kullanan Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Prof. Dr. Baskın Oran ve Prof. Dr. Neşe Özgen'in ardından Doç. Dr. Dilek Hattatoğlu ve Doç. Dr. Candan Badem de dava açtı. Böylelikle konuyla ilgili Erdoğan hakkında açılan dava sayısı dörde çıktı.

Akademisyenler dava dilekçelerinde Erdoğan'ın bildirinın hemen ardından akademisyenlere hakaret etmeye, hedef göstermeye başladığını ve akademisyenlerin haklarını ihlal edecek biçimde konuştuğunu belirtti. Erdoğan, Baskın Oran'ın açtığı davayla ilgili ifade özgürlüğünü kullandığını savunmuştu.

DBP Eş Genel Başkanı tutuklandı

Basına verdiği demeçler nedeniyle Diyarbakır'da gözaltına alınan DBP Eş Genel Başkanı Kamuran Yüksek, çıkarıldığı nöbetçi mahkemeye "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

Yüksek'in gözaltına alınmasının ardından Yenişehir Kaymakamlığı Adliye binası ve çevresinde her türlü basın açıklaması, oturma eylemi, toplantı ve gösteri yürüyüşü gibi her türlü faaliyetin ikinci bir emre dek yasaklandığını açıklamıştı.

Basın açıklamasına 'halkı askerlikten soğutmak'tan hapis

İzmir'de 22 Ağustos 2015'te yapılan bir eylemde, basın açıklamasının metnini okuyan ve *"Eğer bir savaş varsa zenginlerin ve milletvekillerinin çocukları da askere gitsin"* diyen Ayla Subaşı, 'halkı askerlikten soğutmak' suçundan 10 ay hapse mahkum oldu. Ceza ertelendi.

Yargılanan gazeteciler

Mardin ve Van'da gözaltına alınan Dicle haber Ajansı (DİHA) muhabirleri Abdulkadir Turay ve Nedim Türfent 'örgüte yardım ve yataklık', 'örgüt üyesi olmak' suçlamalarıyla tutuklandı. İki muhabirle birlikte cezaevindeki gazetecilerin sayısı 35'e, tutuklu DİHA çalışanı sayısı da 11'e yükseldi.

Haber takibi yaparken 'heyecanlı olduğu' gerekçesiyle gözaltına alınmasının ardından Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan JİNHA muhabiri Beritan Canözer, 'örgüt propagandası' suçlamasından 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Gazeteci 'örgüt üyeliği' suçlamasından beraat etti.

İstanbul'da 15 Kasım 2015'te düzenlenen bir eylemi takip ederken gözaltına alınan JİNHA muhabirleri Ceren Karlıdağ ve Öykü Dilara Keskin hakkında 'örgüt propagandası yapmak' ve '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek' suçlamasıyla dava açıldı. Savcılığın *"JİNHA illegal haber ajansıdır"* diyerek basın kartlarına el koyduğu gazetecilerin yargılanmasına 28 Haziran 2016'da İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlanacak.

Cumhuriyet Gazetesi yazarı Özgür Mumcu 18 Mart 2015 tarihinde yayımlanan *"Zalim ve Korkak"* başlıklı köşe yazısı nedeniyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davada beraat etti. Cumhurbaşkanına alenen hakaret etmekle suçlanan

Mumcu söz konusu yazıda, *"Bilinen eski kural. Zalimler korkak olur. Abdullah Cömert'in annesine dava açacak kadar korkak"* diye yazmıştı.

Atılım Gazetesi'nin Temmuz ve Ağustos 2015 sayılarında yer alan haber, röportaj ve yazılar nedeniyle gazetenin 14 yazarı ve sorumlu yazı işleri müdürü Mehmet Ali Genç hakkında 'örgüt propagandası' suçlamasıyla İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı.

Sokağa çıkma yasağının uygulandığı Silopi'yle ilgili Evrensel Gazetesi'nde yayınlanan Erdal İmrek'e ait *"Öldürmekle çözülmez halkın taleplerine kulak verin"* ile Faruk Ayyıldız ve Beyar Özalp'e ait *"Evler bombalandı 5 sivil katledildi"* başlıklı haberler nedeniyle soruşturma başlatıldı.

Cezasızlık...

Hakikat Adalet ve Hafıza Merkezi ["Türkiye'nin Cezasızlık Mevzuatı"](#) başlıklı bir rapor yayımladı. Yrd. Doç. Dr. Öznur Sevdiren'in kaleme aldığı rapor Türkiye'de cezasızlık sorununun temelinde yer alan; yargısız infazları, zorla kaybetmeleri ve işkence suçlarını uluslararası hukuk ve iç hukuk çerçevesinde değerlendiriyor. Rapora göre Hafıza Merkezi'nin hukuki verilerine ulaştığı 296 zorla kaybedilme vakasının 204'ünde soruşturmaların sürüncemede bırakıldığı, 9'unda zamanaşımı kararı verildiği ve 16'sında da takipsizlik kararı sonucu dava açılmadığı tespit edildi.

Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, daha önce Anayasa Mahkemesi'ne 'amicus curiae' sıfatıyla sunduğu hukuki görüşü de ["Zorla Kaybetmeler Hakkında Amicus Curiae Raporu"](#) adıyla yayımladı. Sunulan rapor, Anayasa Mahkemesi'nin halihazırda değerlendirmekte olduğu 1992 yılında zorla kaybedilen Hasan Gülünay dosyası hakkında.

Öte yandan Türkiye, cezasız kalan bir dosyada daha AİHM'de mahkum oldu. Mardin'de PKK üyeliğinden aranan Nusret Kalkan'ın piknik alanında jandarma tarafından vurup öldürülmesiyle ilgili baba Ramazan Kalkan'ın başvurusunda AİHM, Türkiye'nin yaşam hakkını ihlal ettiğine ve yaşam hakkıyla ilgili etkin soruşturma yapmadığına hükmederek 65 bin Euro manevi tazminat ödenmesine karar verdi.

DÜŞÜNCE SUÇLARI MÜZESİNDE BU HAFTA

Gündemin gerisinde kalmayın

Düzenli olarak güncellenen müzemizden gündemi en eğlenceli biçimde takip edin.

Türkiye Düşünce Özgürlüğü Ağı yargılanıyor

Düşünce Özgürlüğü Ağı'nın iki sivil itaatsizlik eylemi davayla sonuçlandı. Barış için Akademisyenler'in "suç"una ortak olan, Kuşadası'ndan 46 kişi ile Ayşe Çelik'in "suç"una ortak olan İzmir, İstanbul ve Ankara'dan 30 kişi hakkında iki ayrı dava açıldı. Düşünce Özgürlüğü Ağı büyümeye devam ediyor.

Dünyadan:

Zunar; "Karikatüristler hükümeti devirebilseydi bu yasadışı olmaz, harika olurdu"

Malezyalı karikatürist Zunar, Cenevre'de açılan sergisini eleştiren ve onu Başbakan'a hakaret etmekle suçlayan Malezya İletişim Bakanı Salleh'e 'Ben öyle bir şey yapmıyorum, Başbakan ve hükümet kendilerine hakaret ediyor' dedi.

Hükümeti devirmeye çalışmakla itham edilen Zunar; "karikatüristler hükümeti devirebilseydi bu yasadışı olmaz, harika olurdu" dedi. Bakan Malezya'nın demokratik bir ülke olduğu ve herkesin fikirlerini ifade etmekte özgür olduğunu savunurken, Zunar 2014 yılından beri yüzden fazla insanın fikirleri nedeniyle soruşturulmaya uğradığını, gözaltına alındığını, tutuklandığını ve cezalandırıldığını hatırlattı.

Gırgır

Sınır Tanımayan Gazeteciler'in 20 yıl kutlamaları için hazırladıkları videoda tanınmış yüzler de var.

Saçmalar

Kilis'e atılan roketler nedeniyle 21 kişi hayatını kaybetti. Konuyla ilgili önlem olarak halkın her an hazırlıklı olmasını ve "evden çıkmadan abdest almasını" öneren Kilis Valisi'nden sonra, Kilis Belediye Başkanı'nın halka zikirmatik dağıttığı iddia edildi. CHP'li Tanrıkulu konuyla ilgili soru önergesi verdi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Yüzüklerin Efendisi filminin bir karakteri olan Gollum'un olduğu bir fotoğrafı paylaştığı için Cumhurbaşkanı'na hakaret ile suçlanan doktor Bilgin Çiftçi'nin yargılanmasına Aydın 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma 14 Temmuz 2016'ya ertelendi.
- Diyarbakır'da, sokağa çıkma yasağının sürdüğü Sur'daki ablukanın protesto edildiği yürüyüşte haber takibi yaparken gözaltına alınan Jin Haber Ajansı (JINHA) muhabiri Beritan Canözer'in yargılanmasına Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme heyeti gazeteciyi "yasadışı örgüt propagandası yaptığı" gerekçesiyle 1 yıl 3 ay hapse mahkum etti.
- Cumhuriyet Gazetesi yazarı Özgür Mumcu 18 Mart 2015 tarihinde yayımlanan "Zalim ve Korkak" başlıklı köşe yazısı nedeniyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı davada beraat etti.
- 2009 yılında kapatılan Demokratik Toplum Partisi'nin (DTP) Pendik bürosunun açılışında yaptığı konuşma nedeniyle hakkında 'suçu ve suçluyu övmek' iddiasıyla dava açılan HDP eski milletvekili Sebahat Tuncel beraat etti. İstanbul Anadolu 22. Asliye Ceza Mahkemesi, beraat kararının gerekçesinde 'suçu ve suçluyu övme' olarak nitelendirilen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmadığını belirtti.
- Diyarbakır'ın Silvan İlçesi'nde öz yönetim ilanı ile ilgili yapılan basın açıklamasına katılan ve Aralarında Silvan Belediyesi eş başkanları Melikşah Teke ile Ayser Yapıcı'nın da bulunduğu 7

kişinin 'devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozmak' suçlamasıyla yargılandığı davaya Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşma 8 Eylül 2016'ya ertelendi.

- Sokağa çıkma yasaklarını protesto etmek için 1 Şubat 2016'da İstanbul'da düzenlenen eylemde "Sur'un Cizre'nin kanı üzerinizde kaybedeceksiniz" yazılı pankartı taşıyan 5 kişi ile eylemi takip eden DİHA muhabiri Elif Çetiner hakkında açılan davanın ilk duruşması İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti, 'yasadışı örgüt üyesi olmak ve propagandası yapmak', '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek' ile suçlanan sanıkların beraatine karar verdi.
- Nokta dergisinin geçen Eylül ayında toplatılmasının ardından derginin yazarı Perihan Mağden'le yapılan ve 'diken.com.tr' haber sitesinde yayınlanan söyleşi nedeniyle 'cumhurbaşkanına hakaret' iddiasıyla Mağden ve söyleşiyi yapan 'Diken' muhabiri Tunca Öğreten hakkında açılan davanın ilk duruşması İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme hakimi 'TCK 299/1' maddesinin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesi'ne başvuru bulunduğunu belirtip başvurunun sonuçlanmasının beklenmesine karar vererek duruşmayı erteledi.
- Kadıköy'de kartopu oynarken bir esnaf tarafından bıçaklanarak öldürülen gazeteci Nuh Köklü ile ilgili davaya İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Mahkeme heyeti, Sanık Azizoğlu'nun tutukluluk halinin devamına karar vererek, duruşmayı 27 Mayıs 2016 tarihine erteledi.
- Parti binasına astırdığı ve Erdoğan'ın kendi sözlerinin yer aldığı afiş nedeniyle hakkında 'cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla 4 yıla kadar hapis istemiyle açılan davada açılan MHP Düzce Merkez İlçe Başkanı Aydın Dursun'un yargılanmasına başlandı. Düzce 6'ncı Asliye Ceza Mahkemesi, 'TCK 299/1' maddesinin iptaline ilişkin Anayasa Mahkemesi'ne başvuru bulunduğunu belirtip başvurunun sonuçlanmasının beklenmesine karar verdi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- Hakkâri'de, 2011 yılında yapılan KCK operasyonlarında tutuklanıp serbest bırakılan aralarında Hakkâri Belediyesi Eş Başkanı Nurullah Çiftçi'nin de bulunduğu 20 kişinin yargılanmasına 17 Mayıs 2016 tarihinde Hakkâri 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilecek.
- Mersin'de, 10 Ekim 2015'teki Ankara katliamını protesto gösterisine katılan Aynur Şahin ve Tayfun Şahin adlı 2 kişi hakkında "cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla açılan davanın bir sonraki duruşması 17 Mayıs 2016 tarihinde Mersin 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılacak.
- Suruç Katliamı sonrasında yapılan basın açıklamasındaki konuşması nedeniyle hakkında "cumhurbaşkanına hakaret" davası açılan DİSK Genel Başkanı Kani Beko'nun davasının ikinci duruşması 17 Mayıs 2016 tarihinde Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

İfade özgürlüğü ile ilgili olaylara ilişkin haberleri <http://dusun-think.net/index.php?s=bulten> adresinden takip edebilir ve haftalık bültene ulaşabilirsiniz.